

PACTUL NAȚIONAL PENTRU EDUCAȚIE

Conștienți de faptul că România se confruntă cu riscuri majore pe termen lung, întrucât sistemele sale de educație și de cercetare înregistrează decalaje semnificative față de standardele, practicile și rezultatele din țările Uniunii Europene, țări în care cunoașterea a devenit resursa cea mai importantă a dezvoltării economico-sociale și personale,

Preocupați de perspectiva ca decalajul față de țările membre ale Uniunii Europene să crească,

Îngrijorați de posibilitatea ca generațiile viitoare să fie la maturitate din ce în ce mai puțin competitive pe piața muncii și tot mai puțin pricepute în gestionarea vieții personale printr-o învățare pe tot parcursul vieții,

Convinși că, fără o intervenție decisă și coerentă, fără un efort permanent, real și susținut al instituțiilor responsabile, riscăm ca economia să stagneze, ca dependența noastră de inovațiile venite din afară să sporească, iar democrația să funcționeze cu sincope,

În acord cu responsabilitățile României care decurg din „Agenda Lisabona”, privind creșterea competitivității economice,

Noi, reprezentanții partidelor politice parlamentare, ai instituțiilor și organizațiilor subsemnate, ne angajăm solemn ca, în toate acțiunile noastre viitoare referitoare la educația națională, să urmărim atingerea următoarelor OBIECTIVE:

1. Modernizarea sistemului și a instituțiilor de educație în perioada 2008-2013, astfel încât în viitor școala românească să fie competitivă pe plan european și global. Ne angajăm să respingem improvizațiile și să asigurăm modernizarea sistemului de educație cu responsabilitate, pentru a da coerență parcurșurilor și opțiunilor individuale, în particular printr-o schimbare curriculară substanțială, care să fie orientată de competențele-cheie ce trebuie dobândite în școală. Aceste competențe trebuie să fie clar determinate pentru fiecare nivel de studiu și compatibile cu cerințele noii economii a cunoașterii. Schimbarea curriculară se cuvine întemeiată pe o analiză amănunțită și să fie însoțită de o strategie de implementare riguroasă.

2. Asigurarea în perioada 2008-2013, din alocarea bugetară anuală, a minimum 6% din PIB pentru educație și a minimum 1% pentru cercetare, pentru a așeza sistemele de educație și de cercetare pe o temelie financiară solidă, pe durată medie și lungă. Garantăm familiilor, elevilor și profesorilor că regulile sistemului de educație nu se vor schimba de la an la an, că acesta va fi finanțat constant în funcție de obiective clare și asumate transparent, de rezultate și indicatori de performanță stabiliți clar și distinct pentru fiecare nivel de educație. Garantăm, de asemenea, depolitizarea și profesionalizarea managementului instituțiilor de educație și de cercetare.

3. Transformarea educației timpurii într-un bun public, realizarea unei educații școlare obligatorii de 10 ani și garantarea unui acces neîngrădit la educație gratuită până la absolvirea liceului. Doar în acest fel România se poate racorda la societatea cunoașterii, pregătind generațiile succesive din școli și licee pentru a beneficia din plin de Procesul Bologna, adoptat deja în Universitățile de la noi.

4. Descentralizarea comprehensivă - financiară, curriculară și de resurse umane -, adaptarea curriculumului la nevoile specifice dezvoltării personale, la cerințele pieței forței de muncă și ale fiecărei comunități, în baza principiului subsidiarității. Acestea asigură condițiile pentru ca părinții, autoritățile locale și societatea civilă să devină parteneri responsabili ai formării viitoarelor generații de elevi, astfel încât școala să fie plasată în centrul vieții comunității și să răspundă nevoilor de dezvoltare a acesteia. Garantăm autonomia instituțiilor de învățământ susținute de comunitățile locale, dacă ele produc egalitate de șanse. Susținem calitatea educației, indiferent de forma de capital, public sau privat, al furnizorului de educație.

5. Adoptarea principiului “finanțarea urmează elevul/preșcolarul” în învățământul preuniversitar, respectiv a principiului “finanțării multianuale, pe cicluri și programe de studii și pe proiecte” în învățământul universitar. Întrucât finanțarea urmează elevul, școlile mai bune vor avea căutare, iar cele care n-au performanță vor fi obligate să se redreseze. Prin finanțarea pe bază de proiecte, programe și cicluri de studii, se va produce diferențierea Universităților. Plecând de la un sistem transparent și coerent de indicatori de referință, ca bază a finanțării, susținem ierarhizarea, cât mai curând posibil, a Universităților, diferențierea acestora în Universități centrate pe studii de licență, Universități care vor organiza studii de licență și masterat, ca și Universități centrate pe studii doctorale și cercetare.

6. Adoptarea unei carte a drepturilor și libertăților în educație, care să garanteze accesul la o educație de calitate. Învățământul românesc nu are nevoie doar de un statut al personalului didactic, ci și de un statut al elevului și al studentului. Activitatea profesorilor, precum și angajarea părinților ca parteneri ai sistemului educativ trebuie să se înscrie în acest cadru oferit de drepturile și libertățile elevilor și studenților.

7. Definirea unor arii de educație prioritară, pentru a depăși decalajul care separă în mod dramatic mediul rural de cel urban sau diferite categorii sociale de cetățeni din România. Principiul solidarității impune societății un efort suplimentar acolo unde există diferențieri, discriminări sau decalaje care tind să excludă, să marginalizeze sau să dezavantajeze pe unii dintre semenii noștri. Indiferent de originea etnică, de tipul de dizabilități, de locul în care s-au născut, de resursele de care dispun familiile din care provin, elevii și studenții din România trebuie să beneficieze de aceleași oportunități de învățare. Școala trebuie să creeze în continuare egalitate civică și șanse egale, nicidecum discriminare și inechitate. Acest principiu va fi aplicat în comunitățile locale, inclusiv în cele în care învățământul se desfășoară în limbile minorităților etnice. În particular, va fi sprijinită învățarea limbii române de către copiii care provin din rândurile minorităților naționale.

8. Educația permanentă va deveni baza sistemului educațional din România și va fi extinsă astfel încât până în 2013 să includă anual cel puțin 12% din forța de muncă activă a țării. Baza legislativă a educației va fi reconstruită în mod corespunzător. Resursele vor fi în aceeași măsură publice și private, fiscalitatea va fi astfel adaptată încât să stimuleze investițiile personale și corporatiste în formarea pe tot parcursul vieții. Programele de formare continuă vor fi consacrate în variante inovative și atractive printr-un sistem de evaluare, selecție și premiere publică. Până în 2013 va fi finalizat Cadrul Național al Calificărilor, compatibil cu cel european.

Prevederile Pactului se aplică în mod nediscriminatoriu învățământului în limba română, în limbile minorităților naționale și în limbi de circulație internațională.

Inițiatorii Pactului vor desemna o comisie care să monitorizeze aplicarea acestuia și să prezinte anual în Parlament un Raport privind progresele în realizarea obiectivelor sus-menționate. Raportul va fi supus dezbaterii publice.

Aceste 8 obiective vor fi reperatele elaborării, în maximum 18 luni, a unei strategii coerente și unitare privind sistemul și instituțiile de educație.

Președintele Partidului Social Democrat
Mircea Geoană

Președintele Partidului Democrat-Liberal
Emil Boc

Președintele Partidului Național Liberal
Călin Popescu-Tăriceanu

Președintele Partidului România Mare
Corneliu Vadim Tudor

Președintele Uniunii Democrate Maghiare din România
Béla Markó

Președintele Partidului Conservator
Daniela Popa

Liderul Grupului Parlamentar al Minorităților Naționale
Varujan Pambuccian

Președintele României
Traian Băsescu